

ВІД АВТОРКИ СВІТОВОГО БЕСТСЕЛЕРА
«ТІ, ЩО СПІВАЮТЬ У ТЕРНІ»

ЕКРАНІЗОВАНО ІЗ МЕЛОМ ГІБСОНОМ
У ГОЛОВНІЙ РОЛІ

Мері запросила Тіма попрацювати у неї в саду. Здавалося б, це початок класичного пристрасного роману між чоловіком та жінкою. Але цих стосунків не мало бути. Бо Мері — сорокап'ятирічна «стара діва», яка ніколи не знала кохання, а Тім — молодий хлопець із вродою античного бога. Щоправда, він має обмежені розумові здібності. Та саме ця дитяча наївність зачаровує Мері. Містечком шириться поговір: дурник і старушенція закохалися одне в одного. Родичі розгнівані та готові до рішучих заходів. Але право на кохання та щастя має кожен. Чи не так?..

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-5121-2

9 786171 251212

КОЛЛІН МАК-КАЛЛОУ

ТІМ

КОЛЛІН
МАК-КАЛЛОУ

ТІМ

TIM

Colleen
McCullough

TIM

A Novel

КОЛЛІН
МАК-КАЛЛОУ

TIM

Роман

ХАРКІВ КЛУБ
2019 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821(94)
М15

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Друкується за сприяння “Avon”,
an imprint of “HarperCollins Publishers”

Перекладено за виданням:
McCullough C. Tim : A Novel / Colleen McCullough. —
New York : Avon Books, 1990. — 210 p.

Переклад з англійської *Олени Оксеніч*

Дизайнер обкладинки *Сергій Ткачов*

ISBN 978-617-12-5121-2
ISBN 978-0-380-71196-6 (англ.)

© Colleen McCullough, 1974
© DepositPhotos.com / lumina-
stock, yekophotostudio, обкла-
динка, 2018
© Неміро Ltd, видання україн-
ською мовою, 2019
© Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», переклад
та художнє оформлення, 2019

Присвячую Гілбертові Г. Глейзеру,
керівникові факультету неврології
медичної школи Єльського університету,
з любов'ю та вдячністю

1

Того п'ятничного ранку Гаррі Маркем із командою прибули на роботу рівно о сьомій; сам Гаррі та його виконроб Джим Ірвін — у кабіні пікапа, а троє робітників умостили свої зади де тільки змогли у відкритому кузові. Вони робили ремонт у будинку в передмісті Артармон на північному узбережжі Сіднея, одразу за широкою смугою закинутих глиняних кар'єрів. Робота була невелика навіть для такого дрібного будівельника, як Гаррі: затицькувати бунгало з червоної цегли й добудувати до задньої веранди спальню. Час від часу Гаррі брався й за такі завдання, бо вони заповнювали перерви між більшими замовленнями.

Якщо ранок п'ятниці про щось і свідчив, то хіба про те, що вихідні обіцяли бути спекотними, повними безжального сонця. Чоловіки вивалилися з пікапа, невдоволено буркочучи поміж собою, зайшли в тінисту бічну алею й без жодного сліду сорому чи бентеги поскидали одяг.

Перебравшись у робочі шорти, вони обходили будинок, і саме тоді на задньому дворі з'явилася Старенька у своєму вицвілому шенільному халаті, певно, ще п'ятдесятих років — вона обережно обома руками тримала яскраво розписаний квітами нічний горщик, а на голові в неї мерехтіли жерстяні бігуді-метелики тих-таки п'ятдесятих. Новомодні круглі штуки? Ні, красно дякую: місіс Емілі Паркер такого не визнає. Двір плавно спускався до пащі засипаного гравієм глиняного кар'єру, який свого часу забезпечив матеріал для значної кількості сіднейської цегли, а тепер перетворився на місце, у яке Старенькій було так зручно щоранку випорожнювати свій нічний горщик, адже вона вперто чіплялася за старі сільські звички й без горщика вночі не обходилася.

Поки його вміст летів до кар'єру блідо-бурштиною дугою, вона розвернулася й зміряла кислим поглядом майже голих чоловіків.

— Добридень, міз Паркер! — гукнув Гаррі. — Сьогодні вже закінчимо, так я думаю.

— Саме вчасно, дідько вас, ледацюг, бери! — невимушено прогарчала Старенька, піднімаючись назад до будинку. — Що мені через вас доводиться терпіти! Міс Гортон увечері скаржилася, що її призові рожеві герані всі вкрилися цементним пилом, а вчора хтось із вас, дурнів безмозких, кинув їй за паркан цеглину й розчавив її венерин волос.

— Якщо міс Гортон — то та кисла стара діва із сусіднього будинку, — прошепотів Мік Девін до Білла Нейсмита, — то, присягаюся, її венерине волосся

не вчора цеглою розчавили, воно давно вже висохло без поливу й добрива!

Не припиняючи голосно скаржитися, Старенька зникла в будинку зі своїм горщиком. Кілька секунд по тому чоловіки почули, як вона енергійно відмиває його в туалеті на задній веранді, тоді в зливному бачку зашуміла вода, відтак дзеленькнула порцеляна — і горщик опинився на своєму денному гачку над більш традиційним місцем для людських відходів.

— Матінко Божа, закладаюся, трава в тому кар'єрі зеленюча, — мовив Гаррі своїй вишкіреній команді.

— То диво якесь, як вона його досі не затопила до дідька, — реготнув Білл.

— Ну, я б сказав, що їй клепку повибивало, — завважив Мік. — У наші дні з двома нормальними нужниками в будинку вона досі дзюрить у підліжку.

— Підліжку? — відлунням відгукнувся Тім Мелвілл.

— Так, хлопче, підліжку. То така штука, яку щовечора кладуть під ліжку і в яку завжди втрапляєш ногою, коли поспішаєш встати, — пояснив Гаррі й глянув на годинник. — Здається бетоновоз уже от-от приїде. Тіме, вийди на дорогу, зачекай на нього. І щойно той хлоп під'їде, бери велику тачку й починай возити нам ту твань, гаразд?

Тім Мелвілл усміхнувся, кивнув і побіг підтюпцем.

Мік Девін провів його порожніми очима, досі міркуючи над примхами Старенької, а тоді розреготався.

— От же ж! Я тут таке придумав! Слушайте, пацки, на ранковому перекурі просто підіграйте мені — пояснимо Тіму про підліжки й всяке таке.

2

Мері Гортон скрутила довге, дуже густе волосся у звичну гульку на потилиці, закріпила двома додатковими шпильками й подивилася на своє відображення — без радості, без жалю, та й без особливої цікавості. Дзеркало було хороше, не спотворювало її вигляд і не лестило теж. Якби вона придивилася пильніше, зацікавленіше, то побачила б невисоку, доволі кремезну жінку середнього віку зі світлим, безбарвним, наче кришталь, туго зачесаним волоссям, що відкривало обличчя квадратної форми, але з правильними рисами. Вона не користувалася косметикою, вважала це марнуванням часу та грошей і ознакою пихи. Очі в неї були темно-карі, пильні й уважні — серйозні очі, у яких відлунювали рішучі, жорсткуваті обриси лиця. Її вбрання колеги давно вже називали її власним армійським одностроєм чи чернечою рясою: накрохмалена біла сорочка, застібнута під самим підборіддям, на якій бездоганно сидів суворого крою сірий лляний піджак. Спідниця

пристойно закривала коліна, доволі широка, аби не задертися, коли жінка сідала; ноги зтягнуті в доволі цупкі компресійні панчохи, у чорних черевиків на шнурівці зручні квадратні підбори.

Черевики наглянсовані до блиску, на білосніжній сорочці ані плями, ідеальної посадки лляний костюм не псує жодна складка. Повсякчас мати бездоганний вигляд — ось чим була одержима Мері Гортон. Її юна помічниця присягалася, що бачила, як міс Гортон обережно знімає верхній одяг, перш ніж піти до вбиральні, і лишає на вішаку, щоб він ніде не зім'явся й не попсувався.

Удовольнившись тим, що побачене відповідало її неблаганним стандартам, Мері Гортон одягнула капелюшка з чорної соломи, одним рухом закріпила його шпилькою на гульці, вдягнула чорні лайкові рукавички й підтягнула велику сумку до краю туалетного столика. Розкрила її, методично перевірила вміст: ключі, гроші, носовичок, прокладка «Котекс», ручка, записник, щоденник, посвідчення особи та кредитні картки, права водія, ключ-картка від паркувального майданчика, булавки, шпильки, коробочка з голками та нитками, ножиці, пилка для нігтів, запасні гудзики до сорочки, викрутка, плоскогубці, кусачки, ліхтарик, сталева рулетка з позначками в сантиметрах та дюймах, коробка набоїв 38 калібру та службовий револьвер.

Стріляла вона вправно. До її обов'язків у «Констебл Стіл енд Майнінг» входило ведення банківських справ компанії, і жодному злочинцеві Сіднея

не ставало мужності причепитися до міс Гортон, коли вона йшла з банку, після того, як вона підстрелила одного під час спроби втекти із зарплатнею працівників її компанії. Жінка так незворушно віддала йому валізку, так покійно й спокійно, що грабіжник вирішив, буцімто йому ніщо не загрожує. А коли розвернувся для втечі, жінка розкрила сумку, дістала пістолет, націлилася й вистрелила. Сержант Гопкінс із навчального тирю поліції Нового Південного Уельсу заявив, що цілиться вона швидше за Семмі Девіса-молодшого.

У чотирнадцять років Мері Гортон опинилася сама собі хазяйкою, тож ділила кімнату в гуртожитку Асоціації молодих християнок ще з п'ятьма дівчатами й працювала продавчиною в одній із крамниць компанії «Девід Джонс», аж поки не закінчила вечірні секретарські курси.

У п'ятнадцять почала працювати в машинописному бюро в «Констебл Стіл енд Майнінг» і жила дуже бідно: щодня вдягала ті ж самі ретельно випрані спідницю з блузою й лагодила бавовняні панчохи, поки зашитого не ставало більше, ніж самої тканини.

За п'ять років вправність, скромність та визначний розум підняли Мері Гортон до посади особистої секретарки Арчібалда Джонсона, виконавчого директора компанії, однак у перші десять років роботи вона й далі мешкала в гуртожитку, знову й знову лагодила свої панчохи й відкладала значно більше грошей, аніж витрачала.

Коли їй було двадцять п'ять, вона спитала в Арчі Джонсона поради щодо того, куди інвестувати свої заощадження, тож до тридцяти вже отримала багато більше, ніж вклала. Унаслідок цього в сорок три роки Мері Гортон мала будинок в Артармоні — тихому передмісті, де жили представники середнього класу, водила консервативне, але дуже дороге британське «бентлі» із салоном, оббитим натуральною шкірою та декорованим натуральним горіхом, володіла пляжним будиночком на двадцяти акрах землі на північ від Сіднея та замовляла костюми в кравця, який шив для дружини генерал-губернатора Австралії.

Вона була задоволена собою та своїм життям. Насолоджувалася дорогими дрібницями, які можна було отримати тільки за гроші, на роботі майже завжди трималася осібно, не мала друзів, окрім п'яти тисяч книжок у шафах, що закривали стіни її лігва, та кількасот платівок: майже на всіх — Бах, Брамс, Бетховен та Гендель. Їй подобалося поратися в садку та прибирати в будинку, вона не дивилася телевізор, не ходила в кінотеатр, не мала коханця, та й ніколи не хотіла того.

Вийшовши за двері, Мері Гортон трохи постояла на сходинці, мружачись проти яскравого світла й оглядаючи свій садок. Траву конче треба було покосити; і де ж носило того клятого типа, якому вона платила за те, що він кожні два тижні по четвергах її підстригав? Він не з'являвся вже місяць, і акуратний зелений оксамит газону почав кошлатитися. «Дуже прикро, — подумала вона. — Прикро вкрай».

Повітря повнилося цікавим гудінням — напівзвук, напіввідчуття, ледве чутне «бум, бум, бум», що відлунювало аж у кістках і вже понад століття передвіщувало сіднейським старожилам дуже спекотний день. Двійко західноавстралійських евкаліптів обабіч воріт злегка тріпотіли хворобливо обвислим блакитним листям, наче зітхали, протестуючи від тягара спеки, а японські кліщики діловито клацали й шурхотіли в задушливих заростях жовтих квіток на кущах касії. Розкішні червоні олеандри росли вздовж стежки від дверей до гаража, з обох боків; Мері Гортон міцно стиснула уста й рушила тією стежкою.

Тоді й почався двобій — боротьба, що влітку повторювалася щовечора й щоранку. Коли вона зрівнялася з першим квітучим кущем-красенем, він почав верещати й завивати, і ця неймовірно гучна какофонія дзвеніла їй у вухах, аж поки голова не пішла обертом.

Сумка лягла на доріжку, рукавички було знято; Мері Гортон покрокувала до охайно складеного кільцями садового шланга, на повну відкрутила кран і почала поливати олеандри. Кущі напоювалися, і гамір поступово вщухав, аж поки не зостався самотній бас-профундо, чие «брі-і-ік!» лунало з найближчого до будинку куща. Мері мстиво махнула на нього кулаком.

— Я тебе дістану, стара почваро! — сказала вона кризь стиснуті зуби.

— Брі-і-ік! — глузливо відповіла цикада-хормейстер.

Рукавички було вдягнуто, сумку піднято; у мирі й спокої Мері рушила далі до гаража.

З під'їзної доріжки було видно той безлад, на який перетворилося колись гарненьке сусідське бунгало з червоної цегли, що належало місіс Емілі Паркер. Піднімаючи двері гаража, Мері несхвально окинула поглядом цей хаос і недбало глянула на тротуар.

Тротуари на Волтон-стрит були прегарні: вузька бетонна стежина й доглянутий газон від неї до узбіччя дороги. Обабіч дороги що тридцять футів росли величезні олеандрові дерева: біле, рожеве, червоне, рожеве й далі такими ж четвірками. То була гордість мешканців Волтон-стрит та одна з головних причин того, що вулиця зазвичай отримувала приз на щорічному змаганні із садівництва, яке влаштовувала газета «Гералд».

Тепер біля одного з олеандрів Емілі Паркер стояв чималий бетоновоз; циліндр ліниво обертася, чіпляючи дерево, з жолоба на траву галонами стікав в'язкий сірий цементний розчин. Він скрапував із сумних, скам'янілих гілок олеандра, мляво збирався в калюжі там, де земля була нерівна, вихлюпувався на бетонну стежку. Мері роздратовано стиснула вуста тонкою білою лінією. Чим узагалі думала Емілі Паркер, коли вирішила спотворити червону цеглу свого будинку цією огидною тванню? Та про смаки не сперечаються, точніше — про відсутність смаків, так вона вирішила.

Якийсь юнак байдуже дивився на паплюження Волтон-стрит, стоячи на сонці з непокритою головою.

На відстані двадцяти футів від нього зупинилася, не зводячи з нього очей, ошелешена Мері Гортон.

Якби він жив зо дві з половиною тисячі років тому, Фідій та Пракситель могли б узяти його моделлю для найпрекраснішого Аполлона всіх часів. Замість того, щоб отак, без жодної краплини сором'язливості, стояти на вулиці сіднейського передмістя, не знаючи собі ціни, він жив би вічно в прохолодних оксамитових вигинах білого мармуру, і його кам'яні очі байдуже позирали б над головами охоплених благоговінням людей покоління за поколінням.

Однак він був тут, на Волтон-стрит, серед цього липкого цементного безладу, — вочевидь, один із будівельників Гаррі Маркема, адже вбраний був у робочі шорти кольору хакі, закочені так, що було видно нижні обриси сідниць, а зверху шорти ці були спущені аж до стегон. Крім шортів та цупких вовняних шкарпеток, закочених на грубі й важкі робочі черевики, на хлопцеві не було нічого: ані сорочки, ані куртки, ані капелюха.

Він на мить повернувся до жінки боком, сяючи на сонці живим розплавленим золотом; ноги мали таку чудову форму, що вона уявила його бігуном-марафонцем. І насправді все його тіло було таким — видовженим, струнким, граційним; грудна клітка плавно зужувалася від широких плечей до витончених стегон.

А обличчя... о, це обличчя! Воно було бездоганне. Короткий та прямий ніс, високі, чітко окреслені вилиці, ніжний вигин вуст. Зліва, де до кутика вуст опускалася щока, виднілася маленька зморшка, і ця

крихітна складка робила вираз його обличчя трохи сумним, розгубленим і дитинним. Волосся, брови та вії були кольору стиглої пшениці, яка золотиться під сонячним промінням, а великі очі — яскраво блакитні, немов волошки.

Хлопець помітив, що Мері Гортон дивиться на нього, і радісно їй усміхнувся, і від цієї усмішки жінці некеровано перехопило подих. Ніколи за все життя їй так не бракувало повітря. Нажахана тим, як зачарувала її ця надзвичайна краса, вона, мов божевільна, рвонула до прихистку свого автомобіля.

Його образ лишався з нею протягом усієї неквапливої поїздки до комерційного центру північного Сіднея, де стояла сорокаповерхова офісна будівля «Констебл Стіл енд Майнінг». Мері з усіх сил намагалася зосередитися на дорозі та на тому, що чекало на неї того дня, однак не могла викинути хлопця з голови. Якби ж він був жіночний, якби його обличчя було просто привабливе чи він випромінював непевну ауру тваринності, вона легко могла б його забути, як завдяки самодисципліні звикла забувати про небажане чи прикре. Господи, який же він прекрасний, довершено, разюче прекрасний! Тоді Мері згадала: Емілі Паркер казала їй, що будівельники сьогодні мають закінчити. І вперто кермуючи крізь мерехтливий, тремтячий серпанок спеки, вона відчула, як усе довкола трохи потьмяніло.

Коли Мері Гортон пішла, покинувши садовий шланг, цикада-хормейстер в олеандровому кущі видала глибоке резонуюче «брі-і-ік!», і їй негайно відповіла сопрано-діва двома кущами далі. Один за одним почали вступати тенори, контральто, баритони та сопрано, аж поки пульсуюче сонце не зарядило їхні маленькі веселково-зелені тільця такою енергією співу, що марно було їм намагатися поговорити в кількох футах від кущів. Оглушливий хор ширився, спів летів над повними цокотіння густонаселеними кущами касії до евкаліптів, через паркан до олеандрів на тротуарах Волтон-стрит, до ряду камфорних лаврів між задніми дворами Мері Гортон та Емілі Паркер.

Будівельники гарували, зважаючи на цикад лише тоді, коли доводилося горлати один до одного, нагрібаючи цементний розчин із великої купи, яку постійно поповнював Тім Мелвілл, і накидаючи його — хлюп! — на щербаті цегляні стіни бунгало Старенької. Спальню було майже закінчено, за

винятком останнього шару тиньку. Голі спина згиналися й виструнчувалися в ритмі тяжкої праці, робітники крутилися навколо будинку, прогрівали кістки під літнім сонцем, і піт висихав на шовковистій зазмаглий шкірі, не встигаючи зібратися краплинами. Білл Нейсміт хлюпав цемент на цеглу, Мік Девін розгладжував його суцільним зернистим шаром зеленкуватого тиньку, а Джим Ірвін за ним ковзав хитким риштованням і водив шпателем по стіні, лишаючи на ній візерунок з арок. Гаррі Маркем, який наглядав за всіма, зиркнув на годинник і гукнув Тіма.

— Гей, друже, піди в дім і спитай Стареньку, чи можна нам зігріти чаю, га? — загорлав він, повернувши Тімову увагу.

Хлопець залишив тачку в бічній алеї, узяв жерстяний галоновий казанок і коробку з усім, потрібним для чаювання, і постукав ногою в задні двері.

За мить з'явилася місіс Паркер — грудкувата тінь за серпанком сітки від комах.

— О, то ти, любчику? — спитала вона, відчиняючи двері. — Ти заходь, заходь! Гадаю, хочеш, щоб я чайник поставила для тих нікчем надворі, еге ж? — вела далі жінка, підкурюючи сигарету й пильно дивлячись на нього, поки він кліпав у напівтемряві після яскравого сонця.

— Так, будь ласка, місіс Паркер, — ввічливо відповів Тім і всміхнувся.

— Ну то добре, вибору в мене все одно немає: я ж хочу, щоб мій будинок закінчили до вихідних. А ти сідай, любчику, посидь, поки вода гріється.

Вона недбало рухалася кухнею: чорне із сивиною волосся завите неймовірними кучерями, позбавлене корсету тіло обтягує бавовняна домашня сукня в пурпурові та жовті квітки.

— Хочеш печивка, любчику? — спитала жінка, простягаючи йому банку. — Там є дуже нівроку, шоколадне.

— Так, будь ласка, місіс Паркер, — усміхнувся Тім, запускаючи руку в банку й намацуючи густо полите шоколадом печиво.

Він сидів мовчки, поки Старенька взяла в нього коробку й поклала в казанок добрячу чверть фунта заварки. Коли чайник закипів, вона залила її окропом до половини й знову поставила воду грітися, а Тім виставив на кухонний стіл побиті емальовані кухлі, пляшку молока й банку з цукром.

— Котику, витри-но руки рушником, як хороший парубок, — попросила Старенька, помітивши, що Тім лишив на краю столу коричневу шоколадну пляму.

Тоді підійшла до дверей, вистромила голову надвір і щосили загорлала:

— Перекур!

Тім налив собі кухоль вугільно-чорного чаю без молока й поклав стільки цукру, що чай вихлюпнувся з кухля на стіл. Старенька знову заходилася квоктати.

— Боже, ну ти й незграба! — всміхнулася вона до хлопця. — Від тих паршивців я б того не стерпіла, та ти ж інакше не можеш, правда, любчику?

Він тепло їй усміхнувся, узяв свій кухоль і поніс на вулицю, а на кухні почали з'являтися інші будівельники.

Їли вони за будинком, саме там, де починалася добудова. Місцина тіниста, баки зі сміттям були далеко, тож мухи їх майже не турбували. Кожен улаштував собі на час перерви невелике сидіння з цегли. Камфорні лаври, що розділяли двори міс Гортон та міс Паркер, схилилися над ними, даючи густу тінь, у якій так приємно було відпочити після роботи на пекучому сонці. Чоловіки повсідалися, із зітханням випроставши ноги й відфоркуючись від мух: кухоль чаю в одній руці, коричневий паперовий пакет із харчами — у другій.

Вони починали роботу о сьомій, а закінчували о третій, тож ранкову перерву робили о дев'ятій, а за нею о пів на дванадцяті був обід. За традицією перша перерва тривала з півгодини й називалася перекурром. Завдяки важкій фізичній праці чоловіки їли з величезним апетитом, хоча це жодним чином не позначалося на їхніх сухорлявих, але м'язистих тілах. Кожен із них починав день приблизно о пів на шосту сніданком із гарячої вівсянки, смажених відбивних чи сосисок із двома-трьома смаженими яйцями та кількох чашок чаю з тостами. На перекурі вони їли домашні сандвічі та пироги, на обід — те ж саме, тільки вдвічі більше. Після полудня перерв уже не робили; о третій вони ховали робочі шорти в невеликі коричневі сумки, на диво схожі на медичні, і прямували до пабу, знову вбрані в сорочки

без комірців та легкі бавовняні штани. Кожен день неодмінно завершувався саме цим, то була його кульмінація: у галасливому, подібному на відхоже місце пабі вони могли розслабитися з повним по вінця кухлем пива, задерши ноги на стійку, побазікати з товаришами по роботі та почарківцями, пофліртувати, хоч і марно, з байдужими барменшами. Повернення додому після цього було падінням із небес на землю: доводилося неохоче занурюватися в дрібні турботи жінок та потомства.

Цього ранку, коли чоловіки вмостилися відпочити на перекур, відчувалося якесь напружене очікування. Мік Девін та його вірний друзяка Білл Нейсміт сиділи під високим парканом, поставивши кухлі під ноги та розклавши їжу на колінах. Гаррі Маркем із Джимом Ірвіном улаштувалися навпроти них, а Тім Мелвілл сів найближче до дверей будинку Старенької на випадок, якщо комусь щось знадобиться. Як наймолодший у команді, він для всіх був хлопчиком на побігеньках, хоч у документах офіційно значився «будівельним різноробом» і працював у Гаррі на цій посаді десять років зі своїх двадцяти п'яти — без підвищення.

— Гей, Тіме, а з чим це в тебе зара сандвічі? — запитав Мік, щосили підморгуючи іншим.

— Та ну, Міку, то джем, як завжди, — відповів Тім, тримаючи в руках складені до купи нерівні шматки білого хліба, з країв якого стікав густий бурштиновий джем.

— І що за джем? — наполягав Мік, дивлячись на власний сандвіч без захвату.

— Абрикосовий, здається.

— Хочеш махнутися? У мене з ковбасками.

Тім аж засвітився.

— Ковбаски! О, я люблю ковбаски! Міняємось!

Обмін було проведено. Мік незграбно вгризся в хліб з джемом, тоді як Тім, не помічаючи того, як шкіряться чоловіки, за кілька укусів розправився із сандвічем Міка. Лишився самий краєчок, який він саме збирався з'їсти, коли Мік, аж трусячись від придавленого сміху, схопив його за руку.

Сині очі подивилися на нього по-дитячому питально й безпорадно, у них промайнув страх; сумні вуста розтулилися.

— Що таке, Міку?

— Ту клятву ковбаску за хлібом і видно не було, друже. Як воно на смак? Чи ти так швидко ковтнув, що й не розібрав?

Крихітна зморшка біля кутика вуст Тіма знову з'явилася, коли він закрив рота й здивовано, щось передчуваючи, подивився на Міка.

— Та наче нічого, Міку, — повільно промовив він. — Смак трохи незвичний, але нічого.

Мік заревів, і за мить усі чоловіки покотилися зі сміху, обливаючись слізьми, ляскаючи руками по боках і хапаючи повітря.

— Господи, Тіме, ну ти й даєш! Гаррі думав, що ти вартуєш принаймні шістдесят центів на фунт, а я казав, що не більше десяти, і після цього ясно, що моя таки правда. Більше десяти центів на фунт за тебе не даси, друже!

— Що сталося? — ошелешено спитав Тім. — Що я зробив? Міку, я знаю, що я не вартую цілого фунта, чесно знаю.

— Якщо у твого сандвіча був смак не ковбаси, то як він смакував, Тіме? — вишкірився Мік.

— Ну, я не знаю... — Хлопець насупив золоті брови, зосередився. — Не знаю! Просто смак якийсь інший.

— То, може, подивишся на останній шматочок, га? Добряче подивишся?

Красиво виліплені квадратнуваті руки Тіма пововтузилися з двома шматочками хліба й спромоглися їх розліпити. Останній шматок ковбаски сплющився, краї здавалися липкими й слизькими.

— Понюхай! — наказав Мік, озираючись на своїх безпорадних від сміху спільників і витираючи сльози тильною стороною долоні.

Тім підніс її до носа; його ніздрі затремтіли, тоді він знову відклав рештки сандвіча й зачудовано подивився на чоловіків.

— Я не знаю, що то таке, — жалюгідно сказав він.

— То кал, недоумку! — з огидою відповів Мік. — Боже, ну ти й недалекий! Усе одно не знаєш, що то, хоч і понюхав?

— Кал? — відлунням повторив Тім, дивлячись на нього. — А що таке кал, Міку?

Усіх знову зігнуло в нападі реготу, поки хлопець сидів, тримаючи в руках залишки сандвіча, дивився на них і терпляче чекав, поки хтось оклигає й зможе відповісти на його запитання.

— Кал, хлопчику мій, це великий жирний шматок *гівна!* — провив Мік.

Тім затремтів, ковтнув слину, з жахом відкинув огризок і зіщулився, ламаючи руки. Чоловіки швидко відсунулися від нього, думаючи, що його зараз знудить, однак цього не сталося. Він просто сидів і дивився на них, убитий горем.

Це знову сталося. Знову всі сміялися з нього через якусь дурницю, яку він утнув, але не розумів, що тут смішного. Батько казав йому завжди «пильнувати», що б це не значило, але от він не пильнував, а радісно їв сандвіч із ковбаскою, який виявився не сандвічем із ковбаскою. Вони сказали, що то шматок гівна, але звідки йому було знати, який на смак шматок гівна, якщо він ніколи його не куштував? Що тут смішного? Хотів би він розуміти; відчайдушно прагнув розуміти й розділити з ними цей сміх. Саме це завжди засмучувало його найбільше — що він ніколи не міг їх зрозуміти.

Великі сині очі наповнилися сльозами, обличчя спотворило страждання, і Тім заплакав, як мала дитина, голосно підвиваючи, ламаючи руки й зіщулившись.

— Господи Ісусе, що ж ви за вилупки такі! — визвірилася на них Старенька, гарпією з'явившись на порозі у вирі жовтих і пурпурових квіточок.

Вона підійшла до Тіма, узяла його за руку й підвела на ноги, лютим поглядом угамувала чоловіків.

— Ходімо, любчику, у дім, посидиш трохи зі мною, а я знайду тобі щось смачненьке перебити цю гидоту, — заспокоювала вона хлопця, плескаючи його по

руках і гладячи по голові. — А от ви, паскуди, — засичала вона люто, розвернувшись до Міка так, що він аж позадкував, — яма на вас чекає, щоб вам попадати задом наперед на гостре залізччя! Відшмагати вас за таке треба, мерзотники ви сліпі! Дивися, щоб сьогодні роботу було закінчено, Гаррі Маркем, чи так вона й стоятиме, бо я вас бачити більше не хочу!

Квокчучи й бідкаючись, вона повела Тіма до будинку, лишивши чоловіків презиратися поміж собою.

Мік знизав плечима.

— От бісова тітка! — мовив він. — Я ще жодної жінки не бачив, щоб на жартах розумілася. Ходімо, закінчимо сьогодні, бо мене теж уже дістало.

На кухні місіс Паркер всадила Тіма на стілець.

— Бідолашний ти телепень, — говорила вона, прямуючи до холодильника. — Не знаю, чого чоловіки вважають, що це так збіса смішно — дражнити недомків та собак. Тільки послухати їх — усе іржуть та іржуть, весело їм! Я б ото спекла їм великого шоколадного пирога та гівном притрусила б, якщо це аж так весело, чорт забирай! А ти, бідося така, навіть не зблював — вони б годину відпльовувалися, теж мені герої!

Вона розвернулася, глянула на нього й пом'якшала, бо хлопець досі плакав, гикаючи й жалюгідно шморгаючи. Сльози рясно текли по щоках.

— Ну годі вже, — сказала вона, дістаючи серветку й беручи його за підборіддя. — Ану висякайся, дурничку.

Тім зробив, як звеліли, і покійно витерпів, поки вона не надто ніжно витирала йому обличчя.

— Боже, оце так марнотратство, — пробуркотіла вона здебільшого сама до себе, дивлячись на нього. Тоді викинула серветку до відра зі сміттям і знизала плечима. — Що ж, певно, так воно все влаштовано. Ніхто не може мати все, навіть найкращі з нас, так, любчику?

Вузлуватою старою рукою вона поплескала його по щоці.

— То чого ти більше хочеш, дорогенький: морозива, политого шоколадним сиропом, чи пудингу з джемом і банановим кремом зверху?

Тім припинив шморгати носом, осяйно всміхнувся.

— О, пудингу з джемом, будь ласка, місіс Паркер! Я люблю пудинг із джемом і холодним банановим кремом, це для мене найкраще!

Жінка сіла навпроти, і поки він великою ложкою пхав пудинг до рота, бурчала, що він їсть надто швидко й що не можна забувати про манери.

— Закривай рота, коли жуєш, любчику, це страшне — дивитись, як хтось плюється їжею, розкривши рота. І лікті на стіл не став, будь хорошим хлопчиком.

Того вечора Мері Гортон поставила авто в гараж о пів на сьому й була така втомлена, що ледве змогла пройти кілька футів до вхідних дверей так, щоб ноги не тремтіли. Увесь день вона виснажувала себе й змогла придушити в собі всі відчуття, окрім утоми. Вочевидь, будинок місіс Паркер було завершено: замість червоної цегли стіни вкривав вологий зеленкувато-сірий тиньк. Щойно жінка зачинила вхідні двері, задзвенів телефон і вона поспішила відповісти.

— Міс Гортон, то ви? — прохрипів сусідчин голос. — Це Емілі Паркер, люба. Можете дещо для мене зробити?

— Авжеж.

— Мені зараз треба піти, син щойно зателефонував із Центрального, треба поїхати забрати його. Будівельники сьогодні все закінчили, але на задньому дворі лишили безлад, і Гаррі сказав, що повернеться й прибере. Ви ж простежите за всім цим, правда?

— Авжеж, місіс Паркер.

— Дякую, дорогенька! Завтра побачимося.

Мері роздратовано зітхнула. Їй хотілося просто сісти в кріслі біля панорамного вікна з бокалом хересу та почитати «Сідней Морнінг Гералд», як вона робила це щовечора. Вона пройшла через вітальню й утомлено відчинила домашній бар. Посуд у неї був фірми «Вотерфорд», витончений і вишуканий. Вона взяла з полірованої полицки високий бокал на тонкій ніжці. Напій любила не дуже солодкий і змішувала його сама, додаючи трохи дуже солодкого хересу до півсклянки сухого «Амонтільядо». Завершивши ритуал, перетнула кухню з бокалом у руці й вийшла на задню терасу.

Її будинок мав кращий дизайн, ніж у місіс Паркер: замість веранди позаду був просторий дворик, вимощений плитами піщанику. Терасами, подібними до саду каменів, він із трьох боків спускався на п'ятнадцять футів до газону. Там було дуже гарно, а серед літа ще й прохолодно, бо з одного боку дворик накривали підпорки, укриті виноградною лозою та гліцинією. Улітку вона сиділа в затінку під цим густим зеленим балдахіном, а взимку влаштовувалася під голими гілками, гріючись на сонці. Навесні тут було надзвичайно красиво завдяки бузковим суцвіттям гліцинії, а наприкінці літа й восени з решітки важко звисали великі грона винограду — червоні, білі й фіолетові.

Мері безгучно пройшлася плитками у своїх охайних чорних черевиках — вона вміла підходити нечутно, наче кішка, і любила це робити, опиняючись

поряд із людьми до того, як вони її побачать. Іноді буває дуже корисно заскочувати людей зненацька.

У дальньому кінці дворика була кована залізна балюстрада з візерунком лози, фарбована в біле, — два чи три фути з кожного боку сходів, що вели до галявини вниз. Як завжди тиха, вона поставила бокал на перила й подивилася в напрямку заднього двору місіс Паркер.

Сонце хилилося до видноколу на заході, на який вона й дивилася, і якби Мері була з тих, кого зворушує краса, вона б із благоговінням споглядала зараз пейзаж, який їй відкрився. Між її терасою та Блакитними горами, що лежали на відстані двадцяти миль, не було нічого високого; навіть пагорби Райду не закривали пейзаж, а тільки підкреслювали його, посилюючи ефект перспективи. Удень температура перевалила за сто градусів, та й зараз не дуже опустилася, тож небо було безхмарне — розкішне завершення дня. Та навіть саме світло було прекрасне — глибоко-жовте, з бронзовим відтінком, від чого все зелене ставало ще зеленішим, а все інше — бурштиновим. Мері прикрила очі від сонця долонею й оглянула двір місіс Паркер.

Вранішній юнак змітав цементний пил на купу будівельного сміття, піднімаючи хмари куряви й схиливши золотаву голову, захоплений цим простим завданням так, наче любив повністю зосереджуватися на будь-якій роботі, навіть такій. Він досі був напівголий і досі прекрасний, у цьому ясному вечірньому світлі навіть іще прекрасніший, ніж у різкому

саяві дня. Забувши про свій напій, Мері стояла, розгублена й самотня, і спостерігала за ним, не розуміючи, що її охопило відчуття, чуже всьому її еству, — не відчувала ні провини, ні збентеження. Вона просто спостерігала.

Закінчивши замітати, хлопець підняв голову, побачив її, махнув, вітаючись, рукою, а тоді зник. Мері здригнулася, серце аж до горла підскочило, і перш ніж вона змогла себе зупинити, підійшла до камфорних лаврів між двома дворами й прослизнула між стовпчиками паркану.

Він вочевидь уже завершив те, для чого прийшов, бо тримав у руках свою робочу сумку й діставав із неї вуличний одяг.

—Привіт, — сказав він усміхаючись, наче не усвідомлював своєї краси або ж її неодмінного впливу на оточуючих.

—Привіт, — відповіла Мері без усмішки. Щось мокре торкнулося її руки, вона опустила погляд і побачила, що херес переливається через край забутого вже бокала.

—У вас напій розливається, — завважив він.

—Так, хіба ж це не безглуздо? — наважилася відповісти вона, намагаючись надати обличчю приємного виразу.

Він на це не відповів, просто стояв і дивився на неї відкрито, зацікавлено, з усмішкою.

—Не хочете трохи заробити? — зрештою запитала Мері, не зводячи з нього допитливого погляду. Хлопець наче збентежився.

— Га?

Жінка зашарілася, у темних очах з'явилася іронія.

— Моя трава дуже потребує косарки, а чоловік, який це для мене робить, не приходив уже місяць, і сумніваюся, що ще колись його побачу. Я дуже пишаюся своїм садом, і мені нестерпно бачити його таким, але страшенно важко знайти когось на таку роботу. От я й подумала, побачивши, як ви тут працюєте в п'ятницю, після робочої зміни: може, вам потрібні зайві гроші. Зможете прийти завтра й підстригти мені траву? У мене є газонокосарка, тож це радше питання часу, аніж роботи.

— Га? — повторив він, досі всміхаючись, хоча вже й не так широко.

Мері нетерпляче смикнула плечима.

— Та заради Бога! Якщо не хочете, то так і скажіть! Я просто хотіла знати, чи ви завтра не підстрижете мені газон. Заплачу більше, ніж містер Маркем.

Юнак підійшов до паркана, з цікавістю зазирнув між стовпами в її двір, тоді кивнув.

— Так, треба підстригти, правда ж? Я можу.

Жінка прослизнула назад до свого двору й розвернулася до нього.

— Дякую. Я буду дуже рада й запевняю: ви не пошкодуєте. Підходьте завтра до задніх дверей, я вам усе поясню.

— Гарзд, місіс, — серйозно відповів він.

— Не хочете дізнатися, як мене звати? — запитала вона.

— Певно, що хочу, — знову всміхнувся він.

Літературно-художнє видання

МАК-КАЛЛОУ Коллін

Тім

Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *К. В. Озерова*
Редактор *І. М. Андрусяк*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. О. Старова*

Підписано до друку 18.12.2018.
Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 16,8.
Наклад 5000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
у друкарні «Фактор-Друк»
61030, м. Харків, вул. Сарагівська, 51.
Тел.: + 3 8 057 717 53 57

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

- на сайті Клубу: www.bookclub.ua
- у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**

e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-57

e-mail: kyiv@ksd.ua

Мак-Каллоу К.

М15 Тім : роман / Коллін Мак-Каллоу ; пер. з англ. О. Оксеніч. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 320 с.

ISBN 978-617-12-5121-2

ISBN 978-0-380-71196-6 (англ.)

Мері запросила Тіма попрацювати у неї в саду. Здавалося б, це початок класичного пристрасного роману між чоловіком та жінкою. Але цих стосунків не мало бути. Бо Мері — сорокап'ятирічна стара діва, яка ніколи не знала кохання, а Тім — молодий хлопець із вродою античного бога. Щоправда, він має обмежені розумові здібності. Та саме ця дитяча наївність зачаровує Мері. Містечком шириться поговор: дурник і старушенція зачохалися одне в одного. Родичі розгнівані та готові вжити рішучих заходів. Але право на кохання та щастя має кожен. Чи не так?..

УДК 821(94)

Чуттєва та зворушлива історія кохання. Забороненого кохання, що долає роки і кілометри, обітниці і закони. Знову і знову три покоління жінок Клірі припускатимуться тих самих помилок, відвойовуючи в долі право на щастя. Для Меггі Клірі — це католицький священник Ральф де Брікассар. Та, заплативши за коротку мить ніжності найдорожчу ціну, втративши одного разу вкрадене в Бога, Меггі колись знайде відповідь, що змушує кидатися на тернину маленьку пташку з пісню любові...